

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

02 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte: Ursache Petru,

judcători: Toma Nadejda și Timofti Vladimir,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, declarate de către inculpatul Tcaci Veaceslav, inculpatul Fuior Iurie, avocatul Zavorotnii Victor în numele inculpatului Tcaci Veaceslav și de către avocatul Ciuru Igor în numele inculpatului Fuior Iurie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 martie 2017, în cauza penală privindu-i pe

Fuior Iurie XXXXX, născut la XXXXXXX, originar or. Ocnița, domiciliat în s. XXXXX, r-nul XXXXX;

Tcaci Veaceslav XXXXX, născut la XXXXX, originar din or. Ocnița, domiciliat în s. XXXXX, r-nul XXXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 27.07.2015 – 14.06.2016;

Instanța de apel: 05.08.2016– 15.03.2017;

Instanța de recurs: 06.06.2017 – 02.08.2017;

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Edineț din 14 iunie 2016, Tcaci Veaceslav și Fuior Iurie au fost recunoscuți vinovați de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. i) și art. 186 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, fiind condamnați:

- pe art. 145 alin. (2) lit. i) Cod penal la 15 ani închisoare;

- pe art. 186 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal la 3 ani închisoare.

În corespundere cu art. 84 alin. (1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni prin cumul total al pedepselor numite, definitiv spre executare, fiecăruia fiindu-i stabilită pedeapsa închisorii pe termen de 18 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

A fost admisă în principiu acțiunea civilă, inițiată în procesul penal de către succesorul părții vătămate Codrițcaia Raisa, urmând ca asupra cuantumului

despăgubirilor materiale să se pronunțe instanța de drept comun în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut, că Tcaci Veaceslav și Fuior Iurie în seara de 24 decembrie 2014, după orele 22:00, aflându-se în locuința nr. XXX a blocului locativ nr. XXX de pe str. XXXXXX din or. XXXXX și întrebuițând cu proprietara Gumionnaia Anisia băuturi alcoolice, în timpul cărui ea a decedat, conform raportului de constatare medico-legală nr. 138 din 28 decembrie 2014 ca rezultat al insuficienței cardio-vasculare acute pe fonul cardiopatiei ischemice, folosindu-se de momentul, că nu sunt observați de nimeni, au deposedat-o de bunuri materiale în sumă totală de 1095 lei, cauzându-i daună materială în proporții considerabile, acțiuni ce li-au fost încadrate la art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal cu calificativele „furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de două persoane cu cauzare de daune materiale în proporții considerabile, excluzându-se din învinuire calificativul „pătrunderea în locuință”, ce nu a fost stabilit prin probele administrate pe caz.

Continuându-și acțiunile criminale și considerând, că Gumionnaia Anisia a decedat din cauza lor și pentru a ascunde urmele sustragerii bunurilor, știind despre aflarea în apartamentul nr. XXX a cet. Codrițcaia Irina ce cunoștea despre prezența lor în locuință, prin aplicarea violenței periculoase pentru viață, i-au provocat decesul, survenit conform raportului de expertiză medico-legală nr. 139 din 06 ianuarie 2014 cu aproximativ 36-48 ore înaintea examinării medico-legale, în rezultatul asfexiei mecanice prin sugrumare și sufocare, prin aplicarea unei lovituri în regiunea laringelui, după care obstrucția orificiilor respiratorii /nasului și gurii/ cu mâna sau cu obiecte moi, acțiuni încadrate la art. 145 alin. (2) lit. i) Cod penal cu calificativele „omorul unei persoane, săvârșit de două persoane”, excluzându-le din învinuirea formulată agravantele „premeditate” și „interesul material”.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Ciumac Natalia în numele inculpatului Fuior Iurie, inculpatul Fuior Iurie, inculpatul Tcaci Veaceslav și de către avocatul Zavorotnîi Victor care s-a alăturat la apelul declarat de inculpatul Tcaci Veaceslav.

3.1. Avocatul Ciumac Natalia în numele inculpatului Fuior Iurie, a solicitat casarea sentinței, cu achitarea ultimului de sub învinuirea adusă pe art. 145 alin. (2) lit. i) Cod penal, pentru, că nu a comis fapta lui imputată ca infracțiune, pe caz nefiind acumulate suficiente probe ce i-ar demonstra incontestabil vinovăția, în lipsa unei aprecieri obiective de către instanță a declarațiilor martorilor Chicaruș T., Cebotari M., Șevcenco A. și Fuior O., ce n-au observat la inculpați un careva comportament suspect sau urme de sânge pe hainele lor, lăsându-se fără motivare recunoașterea persoanei după fotografie de către Condrițcaia Raisa, ce nu are nici o tangență cu persoana inculpaților.

3.2. Inculpatul Fuior Iurie, care relatând evenimentele din ziua cu pricina, a solicitat achitarea de sub învinuirea adusă în comiterea omorului cet. Condrițcaia Irina, deoarece la faza urmăririi penale, sub influența colaboratorilor de poliție a fost nevoit să depună declarații autodenunțătoare ce

nu reflectă adevărul pe acest episod al învinuirii, totodată recunoscând sustragerea bunurilor și pledând pentru stabilirea pedepsei doar în această parte.

3.3. Inculpatul Tcaci Veaceslav, care în fapt a expus același dezacord cu soluția de condamnare, solicitând casarea ei în ce privește condamnarea pentru omor, păstrându-se în latura aplicării pedepsei pentru furt, invocând încălcarea dreptului la apărare și interpret, în lipsa unei anchete eficiente a cazului de maltratare de către colaboratorii de poliție privind autodenunțul și recunoașterea vinovăției, chiar dacă a adresat în acest sens plângere la Procuratura Generală, nerespectarea procedurii efectuării percheziției la domiciliu, petrecută în absența sa și fără înmânarea copieii de pe p/v întocmit în acest sens, solicitând vizionarea înregistrărilor video în cadrul verificării depozițiilor la fața locului, ce ar demonstra lipsa avocatului la efectuarea acestui procedeu probatoriu, precum și prezența alibiurilor ce confirmă, că îndată după sustragerea în seara de 24 decembrie 2014 a bunurilor din locuința cet. Gumionnaia A., el s-a deplasat în localitatea Tîrnova, unde s-a aflat mai mult timp, fapt confirmat de martorii audiați în instanța de fond, împrejurări ce exclud participarea la omorul cet. Condițcaia Irina, care potrivit experților a fost comis cu 36-48 ore până la examinarea cadavrului, corespunzând zilei de 26 decembrie 2014.

3.4. Avocatul Zavorotnîi Victor, care alăturându-se la apelul declarat de Tcaci Veaceslav, la fel a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei soluții de achitare a celui din urmă de sub învinuirea pe motiv că inculpatul nu a comis omorul cet. Condițcaia Irina, în acest sens nefiind acumulate careva probe pertinente sau corpuri delictive, lăsându-se fără motivare contradicțiile dintre momentul survenirii decesului și data comiterii pretinsei fapte, lipsa unei aprecieri obiective a declarațiilor inculpaților referitor la maltratare și a martorilor ce-i dezvinovătesc, neacordându-se atenție șirului de erori procesuale, pretinse a fi admise de către OUP la instrumentarea cauzei și anume: netraducerea rechizitoriului; păstrarea incorectă a înregistrării video referitor la verificarea depozițiilor lui Tcaci Veaceslav la fața locului, ea nefiindu-i reprodușă în prezența apărătorului, iar cea cu participarea lui Fuior Iurii în general lipsind la materialele cauzei, precum și neefectuarea pe caz a unui șir de expertize biologice, care ar fi putut aduce lumină pe cazul decesului cet. Condițcaia I., la final solicitând reîncadrarea acțiunilor de sustragere a bunurilor de la alin. (2) lit. b), d) la alin. (1) art. 186 Cod penal, cu aplicarea pedepsei amenzii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 martie 2017, au fost respinse ca nefondate apelurile avocatului Ciumac Natalia, suplimentar al avocatului Zavorotnîi, al inculpatului Fuior Iurie și al inculpatului Tcaci Veaceslav, fiind menținută sentința fără modificări.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat, că prima instanță corect a aplicat pe parcursul judecării cauzei normele legislației procesual-penale ce se referă la examinarea obiectivă, multilaterală și completă a cauzei penale cu respectarea principiului nemijlocirii, oralității și

contradictorialității procesului penal (art. 314 Cod de procedură penală); în limita învinuirii formulate în rechizitoriu (art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală); cu verificarea tuturor împrejurărilor de fapt și constatarea certă a aspectelor de drept importante pentru justa soluționare a cauzei, printr-o cercetare amplă a probelor administrate de către organul de urmărire penală, cărora li s-a dat o apreciere obiectivă din punct de vedere al pertinentei, utilității, veridicității, concludenței și coroborării reciproce (art. art. 100-101 Cod de procedură penală).

Instanța de apel a menționat că, deși inculpații Fuior Iurie și Tcaci Veaceslav neagă faptele imputate lor prin rechizitoriu, vinovăția lor în sustragerea pe ascuns a bunurilor cet. Gumionnaia Anisia de către două persoane, cu cauzare de daune materiale în proporții considerabile și omorul cet. Condițcaia Irina, comis de două persoane, și-a găsit deplină confirmare prin probele administrate pe dosar, care au servit obiect de cercetare judecătorească în prima instanță, fiind suplimentar verificate și în instanța de apel, cu includerea lor în conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată.

Drept urmare instanța de apel a conchis statuarea corectă de către prima instanță la baza verdictului judiciar a probelor verbale și materiale, administrate pe caz de către OUP, inclusiv și a depozițiilor date de către inculpați, care printr-o apreciere obiectivă și coroborare reciprocă, vin să confirme vinovăția lor în faptele imputate de furt și omor.

Instanța de apel a menționat că, vinovăția inculpaților se confirmă prin următoarele probe:

- declarațiile succesorului legal Condițcaia Raisa (f. d. 187 – 188, 232, vol. III);
- declarațiile martorului Fuior Oxana (f. d. 176 – 177, vol. III);
- declarațiile martorului Malenchii Victor (f. d. 178 – 179, vol. III);
- declarațiile martorului Șevcenco Andrian (f. d. 184 – 185, vol. III);
- declarațiile martorului Cebotari Marcel (f. d. 199 – 200, vol. III).

Totodată, instanța de apel a mai menționat că, pe lângă probele verbale descrise mai sus, ce confirmă incontestabil sustragerea de la Gumionnaia Anisia a bunurilor materiale, pe care inculpații însușindu-le li-au înstrăinat altor persoane, vinovăția lor în comiterea omorului și sustragerea pe ascuns a bunurilor, constatată de către instanța de fond ca fiind dovedită, și-a găsit deplină confirmare și prin probele materiale administrate pe caz, ce au fost statuate la baza sentinței de condamnare după cum urmează:

- raportul cu privire la comunicarea de către felcerul serviciului de urgență 903, Guțu Eduard despre depistarea în dimineața de 28 decembrie 2014 în jurul orelor 09:05, la domiciliul propriu din localitatea XXXXX, str. XXXXX, XX, cadavrul cet. Condițcaia Irina, a.n. 1985, cu semne de moarte violentă (f. d. 7, vol. I);

- proces-verbal din 28 decembrie 2014 de cercetare la fața locului în odaia nr. 302 a căminului de pe str. I. Creangă, 23 din Ocnița, unde a fost depistat cadavrul cet. Condițcaia Irina plasat pe patul din dormitor, acoperit cu un cearșaf, cu poziționarea pe partea lui dreaptă a cadavrului culcat pe spate cu

fața în sus, fără haine, fața fiindu-i de culoare roșie, din gură în direcția bărbiei fiind urme de culoare brună, asemănătoare cu sânge, pe frunte în partea stângă, sub ochiul stâng fiind prezente echimoze de culoare violetă, iar în regiunea obrazului stâng câteva echimoze mici, în regiunea bărbiei pe dreapta fiind excoriații asemănătoare cu arsuri de culoare cafenie închisă, mâna dreaptă strânsă în cot, degetele - în pumnul plasat pe cutia toracică, mâna stângă agățată de pe pat, degetele fiindu-i drepte, picioarele poziționate drept, de la fața locului fiind ridicat un nasture și lănceria de pe pat (f. d. 9 – 16, vol. I);

- proces-verbal de percheziție la domiciliul lui Tcaci Veaceslav din localitatea Tîrnova, Dondușeni din 18 februarie 2015, de unde au fost ridicate o pereche de pantaloni - blugi, de culoare hachi, fără nasture (f. d. 290, vol. II);

- procesele-verbale din 29 ianuarie 2015; 30 ianuarie 2015 și 31 ianuarie 2015 de verificare a declarațiilor la locul faptei cu tabelul fotografic anexat la ele, potrivit căror Tcaci Veaceslav și Fuior Iurie au recunoscut comiterea omorului cet. Condrițaia Irina (f. d. 167-169; 210; 214-215 vol. I);

- proces-verbal din 28 iunie 2015 de examinare a unei genți pentru dame în care se află mai multe obiecte printre care veselă și actele de identitate pe numele cet. Gumionnaia Anisia, ridicată în cadrul verificării depozițiilor inculpaților la fața locului, cu recunoașterea lor în calitate de corpuri delictive și anexarea la materialele cauzei penale (f. d. 387-390, vol. II);

- proces-verbal din 29 ianuarie 2015 de ridicare de la domiciliul cet. Fuior Oxana, a ceasului de perete în formă de casă de culoare brună-deschisă (f. d. 199-201, vol. I) și a celui în formă de dulap ridicat la 16 februarie 2015 (f. d. 278-279, vol. II), transmise ei în cadou de către inculpați, ce au fost sustrate din locuința victimei, cu examinarea lor și recunoașterea în calitate de corpuri delictive;

- procesul-verbal din 29 ianuarie 2015 de ridicare de la martorul Malenichii Victor ce este concubinul cet. Fuior Oxana, a telefonului mobil de model „Samsung” SGM-E 840, de culoare roz cu numărul IMEI 350626/01/234227/4 și acumulator de model AB423643CE SIN YS2QB0465/4-G, cartela MSISN nr. 1307, 1078, 6471, 3 a companiei telefoniei mobile „Orange”; cartela MSISN nr. 1770, 1204, 0871, 4 a companiei telefoniei mobile „Orange” transmis ei de către inculpați (f. d. 137-138, vol. I), cu examinarea lui (f. d. 260, vol. II) și recunoașterea în calitate de corp delict (f. d. 261, vol. II), precum și a telefonului mobil de model „Samsung GT-S5620” sensor, ridicat la data de 05 februarie 2015 de la Colibaba A. recunoscute în calitate de corpuri delictive și anexate la materialele cauzei (f. d. 288, vol. II);

- raportul de expertiză medico-legală nr. 139 din 28 decembrie 2014, potrivit cărui moartea cet. Codrițaia Irina a survenit în rezultatul asfixiei prin sugrumare și sufocare, cauzată printr-o lovitură în regiunea laringelui, prin obstrucția ulterioară a orificiilor respiratorii/nasului și gurii/ cu mâna sau cu obiecte moi, survenind cu aproximativ 36-48 ore înaintea examinării cadavrului, la care au mai fost depistate următoarele leziuni corporale: echimoze în regiunea frunții și ochiului stâng, excoriații ale nasului și buzei inferioare, plagă a buzei inferioare, excoriații-arsuri ale feței, bărbiei, echimoze

ale spatelui, mâinii stângi, echimozele și excoriațiile frunții, feței, gâtului, nasului, spatelui, mâinii stângi, fiind pricinuite prin acțiune traumatică a unor corpuri contondente dure, posibil în urma acțiunii mâinilor, altor obiecte contondente dure, iar excoriațiile-arsurile în regiunea feței și a bărbiei puteau fi rezultatul acțiunii țigării, fiind lipsa oricăror leziuni ce ar indica la întreținerea raportului sexual, la deschiderea stomacului fiind prezent miros de alcool, la examenul toxicologic a sângelui fiind depistat alcool etilic de 1,95 %, determinând stare de ebrietate alcoolică medie în care se afla Codrițaia Irina în momentul survenirii morții (f. d. 45, vol. I);

- proces-verbal din 29 ianuarie 2015 de ridicare de la domiciliul lui Fuior Iurie a unei genți sportive, costum sportiv, o pereche de încălțăminte sportivă „Adidas” o scurtă de toamnă-iarnă, un pulover și o pereche de pantofi (f. d. 192-193, vol. I) cu examinarea lor, recunoașterea în calitate de corpuri delictive și anexarea la materialele cauzei penale (f. d. 202-205, vol. I);

- proces-verbal din 28 decembrie 2014 de cercetare a odăii, din căminul de pe str. I. Creangă, 23, pe pat fiind depistat cadavrul cet. Gumionnaia Anisia, culcat pe partea stângă și acoperit până la gât cu plapuma, fără semne de moarte violentă (f. d. 266-270, vol. II), potrivit raportului de constatare medico-legală nr. 138, din 28 decembrie 2014 pe cadavru lipsind leziuni corporale, moartea survenind probabil în rezultatul insuficienței cardio-vasculare pe fondul cardiopatiei ischemice, în prezența schimbărilor autolitice pronunțate, fiind imposibilă constatarea precisă a pricinii decesului (f. d. 276, vol. II).

Instanța de apel a mai reținut că, baza probantă administrată în prezenta cauză, supusă unei cercetări minuțioase atât de către prima instanță, cât și suplimentar de către cea de apel, denotă caracterul infracțional al faptelor comise de către inculpații Tcaci Veaceslav și Fuior Iurie, acțiunile lor pe deplin încadrându-se la art. 186 alin. (2) lit. b), d) și art. 145 alin. (2) lit. i) Cod penal, reținute în cadrul examinării în fond a cauzei penale, nerecunoașterea vinovăției sub pretextul pretinsei maltratări ne fiind altceva decât o tentativă de evitare a răspunderii și pedepsei penale.

Or, probele descrise mai sus, nu lasă nici o îndoială referitor la comiterea de către ei a faptelor imputate, recunoscute la faza incipientă a cauzei, prin depunerea în calitate de bănuți a mărturiilor în prezența apărătorilor.

Astfel, audiat în calitate de bănuț în prezența interpretului și apărătorului Lunga Galina, precum și în cadrul verificării declarațiilor la fața locului în ziua de 31 ianuarie 2015, Tcaci Veaceslav recunoscându-și vina, a declarat, că într-o zi de la sfârșitul lui decembrie 2014, la orele de prânz, împreună cu Fuior Iurie au venit în odaia căminului de pe str. XXXXX, XX din Ocnița unde locuia Gumionaia Anisia, împreună cu care și vecina Codrițaia Irina au servit băuturi alcoolice, după care pe la orele 17:00-18:00, a plecat cu cea din urmă în odaia ei unde urma să înnopteze, în timp ce se dezbrăca, căzându-i nasturele de la pantaloni, după ceva timp făcându-și apariția Fuior Iurie ce i-a comunicat, că a omorât-o pe Gumionaia întru evitarea divulgării, urmează s-o omoare și pe Codrițaia Irina ceea ce au și făcut, sustrăgându-i două telefoane mobile, și doi cercei din aur diferiți de diferită formă de la Gumionnaia Anisia și un ceas de

perete, cu care au plecat de la locul faptei, îndreptându-se la domiciliul cet. Fuior Oxana (f. d. 147-149; 214-215, vol. I).

Declarații analogice a depus și Fuior Iurie la audierea în calitate de bănuit și în cadrul verificării declarațiilor la fața locului (f. d. 235-237, vol. I).

Totodată, modificarea ulterioară de către inculpați a depozițiilor în cadrul confruntării din 03 februarie 2015, prin care se învinuiesc reciproc, poate fi apreciată doar ca o încercare de evitare a răspunderii penale, or, potrivit acestuia Tcaci Veaceslav a declarat, că în seara de 24 decembrie 2014 venind împreună cu Fuior Iurie în locuința cet. Gumionnaia A., unde se afla și Codrițaia Irina, au consumat băuturi alcoolice, după care cu cea din urmă a mers în odaia ei, intenționând acolo să înnopteze, însă după ceva timp la intervenirea lui Fuior Iurie, aflase despre decesul cet. Gumionnaia A., revenind la ea pentru a înțelege pricina morții și găsim-o culcată pe pat cu fața spre perete pe partea stângă a corpului, s-a apropiat de locuința cet. Codrițaia I., unde era întuneric, auzindu-se ceva zgomote, după care revenind în prima odaie, începu să ascundă urmele infracțiunii prin strângerea de pe masă a veselei pe care a pus-o într-o geantă, ștergând locurile unde presupunea, că ar fi rămas amprente digitale, timp în care revenise Fuior Iurie ce s-a alăturat la ștergerea urmelor, luând de la cadavrul cet. Gumionnaia A., cerceii din aur, după care ieșind din cămin s-au îndreptat spre Chicaruș Tatiana, aruncând la o intersecție a străzilor geanta cu obiectele luate de la fața locului, Fuior Iurie arătându-i două telefoane mobile, unul roz de model „Samsung” și altul de culoare neagră, declarații ce nu au fost susținute de către Fuior Iurie care a concretizat, că după întrebarea băuturilor alcoolice, a ieșit din locuința cet. Codrițaia, unde rămase-se Tcaci V., necunoscând despre cele derulate ulterior, așteptându-l afară timp de vre-o două ore, la ieșire din cămin el purtând o geantă din care se vedea un ceas de perete, arătându-i două telefoane mobile, iar în ziua următoare și cerceii din aur (f. d. 235 - 237, vol. I).

Astfel, instanța de apel a menționat că, împrejurările cauzei expuse supra, ce detaliat au fost reflectate în conținutul sentinței de condamnare pronunțate pe caz, denotă pe deoparte vinovăția inculpaților, iar pe de altă parte netemeinicia argumentelor formulate în favoarea versiunii maltratării, în vederea recunoașterii vinovăției.

A mai reținut instanța de apel că, versiunea maltratării la faza urmăririi penale, invocată de inculpați în vederea confirmării nevinovăției, nu și-a găsit confirmare în aspect factologic, alegațiile lor făcute în acest sens, fiind respinse prin ordonanțele de neîncepere a urmăririi penale din 21 martie 2015 (f. d. 209, vol. III), 27 iulie 2016 (f. d. 24 din procesul penal nr. 17pr/16).

Într-o altă ordine de idei, instanța de apel a constatat lipsa oricăror obiecții din partea apărării, atât la finele efectuării acțiunilor procesuale, cât și la etapa luării de cunoștință cu materialele cauzei penale (f. d. 415-418, vol. II), care nefiind invocate în sensul art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, determină pierderea dreptului invocării lor ulterioare, prezumând acceptarea probelor administrate pe caz.

Pe când, pentru invocarea nulității relative a actelor procesuale în sensul art. 251 alin. (3) Cod de procedură penală sau inadmisibilitatea probelor în sensul art. 94-95 Cod de procedură penală, sunt stabiliți anumiți termeni procesuali, de care partea apărării urma să se conducă în cadrul urmăririi penale, solicitând, cu referire la „fructul pomului otrăvit” excluderea lor din materialele cauzei penale, urmând ca procurorul să se expună motivat în acest sens, uz de care în cazul din speță nu s-a făcut.

Instanța de apel a reținut că, doar nulitatea absolută a actelor procesuale, în sensul art. 251 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, urmând a fi invocată inclusiv la etapa examinării cauzei în fond și apel, deși în acest sens nu au fost aduse careva argumente plauzibile, atât pe parcursul instrumentării cauzei la faza urmăririi penale, cât și în cadrul procesului judiciar, pe parcursul cărui au fost respectate drepturile procesuale a inculpaților, inclusiv la apărare și interpret, ceea ce suplimentar denotă netemeinicia argumentelor invocate de apărare.

Din acest motiv argumentul părții apărării privind administrarea probelor prin pretinsa maltratare a inculpaților, nu a putut fi reținut și acceptat de către instanța de apel, fiind respins ca nefondat, argumentele aduse în acest sens bazându-se în exclusivitate pe relatări neobiective și pur declarative îndreptate spre evitarea răspunderii penale, urmând a fi interpretate ca o încercare tendențioasă de a duce în eroare instanțele de judecată referitor la faptele constatate a cauzei penale.

Instanța de apel a respins și argumentul privind lipsa unei apărări efective și nerespectarea dreptului la interpret, invocată de apelanți, de rând ce la toate actele procesuale efectuate cu participarea inculpaților, aceștia au fost asigurați cu apărători care au consemnat actele procesuale întocmite cu participarea lor, fapt confirmat prin mandatele anexate la dosar, fiind dispusă traducerea cu înmânarea lor în limba ce o posedă a ordonanțelor de punere sub învinuire și rechizitoriului, nefiind invocate în acest sens careva obiecții la etapa examinării în fond a cauzei penale.

Pe de altă parte dreptul procesual la interpret, pretins a fi nerespectat la faza urmăririi penale, deși nu s-a confirmat prin actele procesuale, a fost întru tot respectat la judecarea în fond și apel a cauzei penale, inculpații ne invocând, că nu li-ar fi fost clare acuzațiile aduse referitor la faptele imputate (f. d. 91 – 92; 101-107, vol. III).

Totodată, alegația apelanților precum, că decesul cet. Codrițcaia Irina, a survenit potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 139 din 06 ianuarie 2014 cu 36-48 ore până la examinarea cadavrului în dimineața zilei de 28 decembrie 2014, revine pentru data de 26 decembrie 2014 și nu 24 decembrie 2014 reținut prin învinuirea formulată, nu poate servi temei de achitare, or, acesta a fost constatat cu aproximație, iar ținând cont de baza probantă administrată pe caz, nu apar careva îndoieli privind comiterea omorului acesteia de către inculpați.

Cât privește declarațiile martorilor Chicaruș T., Cebotari M., Șevcenco A., Malenchii V. și Fuior O., aceștia necunoscând despre împrejurările concrete ale

cauzei, au relatat în exclusivitate despre comportamentul postinfracțional manifestat de inculpați, fapt pentru care nu pot servi drept probatoriu în vederea achitării inculpaților, dimpotrivă, declarațiile făcute de cei din urmă, vin să confirme legătura tangențială dintre faptele comise și bunurile materiale însușite, distribuite de către inculpați prin intermediul lor.

În aspect procesual, instanța de apel nu a reținut nici o încălcare a procedurii de efectuare a percheziției din 18 decembrie 2015 la domiciliul lui Tcaci Veaceslav, la care a asistat mamă-sa Fuior Ala, neobiectând și necontestând în modul prevăzut de lege rezultatele ei (f. d. 290-291, vol. II).

A mai reținut instanța de apel că, referitor la procesul-verbal din 23 ianuarie 2015 de recunoaștere a persoanei după fotografie de către succesorul victimei Codrițcaia R. și martorul Șevcenco A., anexate la f. d. 121 și 123, vol. I, deși acestea se regăsesc în conținutul sentinței, instanța de apel a ținut să menționeze, că ele n-au intrat în lista probatoriului prezentat instanței de către procuror în vederea confirmării vinovăției inculpaților, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f. d. 218-221, vol. III).

Pe când lipsa pe hainele inculpaților a urmelor de sânge, se explică prin mecanismul survenirii decesului victimei manifestat prin asfixia mecanică, ce nu este urmată de revărsări sanguine, fapt ce face nefondat argumentul privind stricta necesitate a petrecerii expertizelor biologice și a corpurilor delictive, iar apartenența nasturelui ridicat în odaia cet. Codrițcaia I., blugilor ce-i aparțin lui Tcaci V., nu numai că nu a fost obiectată, ci dimpotrivă, confirmată de acesta la audierea în calitate de bănuit.

Nu a putut fi acceptat nici argumentul cu privire la încălcarea procedurii stabilite de păstrare a probelor, precum și cea de reproducerea a audierilor audio și video, de rând ce aceasta nu numai, că nu a fost invocată la etapa respectivă, ci nici nu afectează în careva mod stabilirea adevărului.

Nu afectează în acest sens nici lipsa audierii în instanța de fond a succesorei victimei Gumionnaia A. – Ciumac Ivan, ce prin cererea formulată a solicitat examinarea cazului în absența sa (f. d. 158, vol. III și 170, vol. 4), ne fiindu-i cunoscute careva date importante pentru soluționarea cazului.

Respectiv, în limita acuzațiilor aduse prin învinuirea formulată în rechizitoriu, reieșind din faptele constatate ca fiind dovedite și încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților, stabilită de către instanța de fond la art. 186 alin. (2) lit. b), d) și art. 145 alin. (2) lit. i) Cod penal, în lipsa apelului formulat de partea acuzării, instanța de apel nu s-a expus referitor la corectitudinea excluderii calificativului de „pătrundere în locuință” pe episodul de furt și a celui de comitere cu premeditare și din interes material a omorului.

Pe aceleași motive, instanța de apel nu s-a expus nici asupra pretențiilor de despăgubire materială, lăsate fără soluționare de către instanța de fond.

Totodată, deliberând asupra pedepsei penale, stabilită inculpaților Tcaci V. și Fuior I. pentru faptele comise, instanța de apel a reținut, că la stabilirea ei, instanța de fond a dat deplină eficiență dispozițiilor art. 61 și 75 Cod penal, urmărind scopul restabilirii echității sociale dintre faptele comise și urmările prejudiciabile survenite, cu restabilirea echilibrului dintre valorile sociale

afectate și măsurile impuse de stat în vederea corectării celui vinovat în condiții de detenție, ținând cont în acest sens și de recomandărilor Plenului CSJ expuse la pct. 12 a Hotărârii nr. 11 din 24 decembrie 2012 „Cu privire la practica judiciară în cauzele penale referitoare la infracțiunile săvârșite prin omor (art. 145-148 Cod penal), potrivit cărora urmează a se ține cont de toate circumstanțele în care aceste infracțiuni au fost săvârșite: tipul intenției, motivul și scopul, modul, condițiile și etapa de săvârșire a infracțiunii, gravitatea urmărilor, persoana vinovatului și circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea.

În respectarea acestor recomandări instanța a ținut cont în deplină măsură de personalitatea inculpaților, precedentele condamnări, comiterea cu intenție a infracțiunii excepțional de grave, lipsa unei ocupații stabile, în vederea asigurării financiare, lipsa relațiilor familiare, comportamentul manifestat pe parcursul comiterii faptelor și după consumarea lor, lipsa unei căințe sincere și la întreținere a persoanelor inapte de muncă, prezența pe caz a daunei materiale nerecuperate, precum și săvârșirea infracțiunii în stare de ebrietate alcoolică, ca circumstanță agravantă.

6. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri inculpatul Tcaci Veaceslav, inculpatul Fuior Iurie, avocatul Zavorotnii Victor în numele inculpatului Tcaci Veaceslav și avocatul Ciuru Igor în numele inculpatului Fuior Iurie.

6.1. inculpatul Tcaci Veaceslav, declarând recurs la 25 aprilie 2017, în termen, a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie achitat.

În motivarea recursului, nu a invocat careva temeiuri de drept, invocând următoarele argumente:

- la materialele dosarului nu sunt careva probe ce i-ar confirma vinovăția sa în comiterea omorului;

- instanțele ierarhic inferioare nu au stabilit de către cine a fost săvârșit omorul părții vătămate, iar procurorul nu a prezentat probe în acest sens;

- omorul cet. Codrițaia Irina, care potrivit experților a fost comis cu 36-48 ore până la examinarea cadavrului, corespunzând zilei de 26 decembrie 2014;

- a fost încălcat art. 16 Cod de procedură penală, deoarece copia rechizitoriului i-a fost înmănată tradusă în limba pe care o posedă, abia după a doua ședință de judecată;

- USB flash-ul prezentat în instanța de judecată pentru vizionare, nu a fost sigilat și transcris în borderou, iar în timpul vizionării acesteia, lipsește data și ora înregistrării, fapt ce presupune că poate fi montată ilegal;

- vizionarea acestui video a avut loc în absența sa și a apărătorului său, astfel apărătorul său nu a avut posibilitatea de a înainta careva obiecții;

- acest USB flash a dispărut de la materialele cauzei, însă când a fost filmat Fuior, la el se observau vătămări corporale;

- în cursul urmăririi penale au fost colectate o mulțime de probe, însă nu au fost supuse expertizei, iar perechea de pantaloni ridicați de la el de acasă,

nicidecum nu putea să fie îmbrăcat cu el la data comiterii infracțiunii, deoarece sunt pantaloni de schimb cu care se îmbrăca doar acasă;

- nasturele ce a fost ridicat de la fața locului nu-i aparține lui, mai mult ca atât nici nu s-a efectuat expertiza acestui nasture;

- la fel, nu a fost efectuată expertiza puloverului său pe care a fost depistată o pată de culoare brună și nici a lingeriei de pat pe care au fost depistate pete de culoare brună;

- instanța nu s-a expus asupra faptului precum că pe data de 25 decembrie 2014 împreună cu Fuior Iurie se aflau în s. XXXXX, r-nul XXXXX, fapt confirmat de martori.

La data de 03 mai 2017 și respectiv la 04 mai 2017, Tcaci Veaceslav a depus supliment la recurs, neinvocând careva temeuri de drept, a indicat aceleași argumente invocate în recursul anterior.

6.2. inculpatul Fuior Iurie, declarând recurs la 03 mai 2017, în termen, a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a sentinței, cu remiterea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului, nu a invocat careva temeuri de drept, invocând următoarele argumente:

- la materialele dosarului nu sunt prezente probe ce i-ar confirma vinovăția sa în comiterea omorului cet. Codrițcaia Irina;

- instanțele ierarhic inferioare nu au stabilit cine a omorât-o pe Codrițcaia Irina;

- omorul cet. Codrițcaia Irina, care potrivit experților a fost comis cu 36-48 ore până la examinarea cadavrului, corespunde zilei de 26 decembrie 2014;

- a fost încălcat art. 16 Cod de procedură penală, deoarece copia rechizitoriului i-a fost înmănat tradus în limba pe care o posedă, abia după a doua ședință de judecată;

- vizionarea video a avut loc în absența sa și a apărătorului său, astfel apărătorul său nu a avut posibilitatea de a înainta careva obiecții;

- acest USB flash a dispărut de la materialele cauzei, însă când a fost filmat, la el se observau vătămări corporale;

- în cursul urmăririi penale au fost colectate o mulțime de probe, însă nu au fost supuse expertizei;

- instanța nu s-a expus asupra faptului precum că pe data de 25 decembrie 2014 împreună cu Fuior Iurie se aflau în s. Tîrnova, r-nul Dondușeni, fapt confirmat de martori.

6.3. avocatul Zavorotnîi Victor în numele inculpatului Tcaci Veaceslav, declarând recurs la 11 mai 2017, în termen, a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a sentinței, cu remiterea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului, invocând temeuri de drept pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a indicat aceleași argumente invocate în cererea de apel.

6.4. avocatul Ciuru Igor în numele inculpatului Fuior Iurie, declarând recurs la 15 mai 2017, a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a sentinței, cu emiterea unei noi hotărâri de achitare.

În motivarea recursului, invocând temeii de drept pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- instanțele ierarhic inferioare au ignorat constatarea din raportul de expertiză medico-legală nr. 139 din 06 ianuarie 2015, și anume că moartea cet. Codrițaia Irina a survenit cu aproximativ 36-48 ore, or, anume efectuarea expertizei medico-legale are drept scop determinarea cauzelor ce au dus la decesul victimei și stabilirea orei la care a survenit decesul, circumstanțe extrem de importante pentru stabilirea vinovăției persoanei în comiterea infracțiunii incriminate;

- există discrepanță majoră între data de 24 decembrie 2014, dată la care au fost comise infracțiunile imputate inculpaților și data de 26 decembrie 2016, dată la care a survenit decesul victimei;

- în cadrul instanței de apel apărarea a solicitat audierea suplimentară a expertului pentru a clarifica aceste aspecte, însă instanța de apel a respins în mod neîntemeiat acest demers;

- nici în cadrul urmăririi penale, nici în cadrul ședințelor de judecată nu au fost prezentate probe concludente și nu s-a constatat cine a săvârșit omorul, care au fost motivele și modul comiterii infracțiunii de omor și de ce în speță există circumstanța agravantă;

- nu a fost probată și constatată de instanțele de judecată în ce au constatat acțiunile sau inacțiunile inculpatului Fuior Iurie.

7. Procurorul, prin referința depusă pledează pentru declararea inadmisibilității recursurilor ordinare declarate, deoarece temeiturile invocate privind aprecierea sau reaprecierea probelor nu constituie erori de drept prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal menționează că potrivit practicii judiciare constante, *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Colegiul penal constată că temeiurile invocate de recurenți, prevăzute în pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursurilor declarate, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul constată, că sunt neîntemeiate argumentele recursurilor potrivit cărora instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, deoarece potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, atât la solicitarea părții apărării cât și la solicitarea părții acuzării, instanța de apel în conformitate cu prevederile art. 414 alin. (2) Cod de procedură penală, a verificat declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

În acest sens Colegiul atestă, că la soluționarea cauzei instanța a ținut cont de prevederile art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat a ajuns la concluzia privind recunoașterea vinovăției inculpaților Fuior Iurie și Tcaci Veaceslav de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. i) și 186 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, iar recurenții, de fapt, își exprimă dezacordul cu aprecierea probelor înfăptuită de către instanța de apel, însă motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală hotărârea contestată.

Reaprecierea probelor, în modul propus de către autorii recursurilor, nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală, iar o altă opinie asupra probelor, care au fost puse la baza hotărârii instanței de fond, apoi verificate de instanța de apel, prin continuarea judecării cauzei în fond, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Colegiul penal consideră, că toate probele prezentate au primit o apreciere justă, iar concluziile făcute de instanța de apel rezultă din materialul factologic acumulat la prezenta cauză.

Astfel, Colegiul penal consideră, că este întemeiată concluzia instanței de apel precum că învinuirea înaintată inculpaților Fuior Iurie și Tcaci Veaceslav este confirmată prin probe pertinente și concludente, care în ansamblu dovedesc vinovăția acestora în comiterea infracțiunilor menționate.

Din considerentele menționate, Colegiul penal conchide, că opinia recurenților expusă în recursuri precum că: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar*, nu și-a găsit confirmare la examinarea recursurilor ordinare.

Totodată, Colegiul penal conchide că în speță nu a fost admisă o eroare gravă de fapt, deoarece pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

Însă, în cadrul examinării prezentei cauze, o atare eroare nu a fost constatată de către instanța de recurs.

De asemenea Colegiul penal atestă, că recurenții solicită achitarea inculpaților, astfel, ținând cont de prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală care prevede, că instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților, Colegiul penal va supune verificării decizia instanței de apel prin prisma erorii de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, care stabilește, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul, când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

La acest capitol Colegiul penal constată că sunt neîntemeiate și argumentele recurenților privind nevinovăția lui Fuior Iurie și Tcaci Veaceslav în comiterea infracțiunilor imputate, deoarece criticile recursurilor sunt axate pe faptul, că probele administrate de prima instanță și verificate de instanța de apel au fost apreciate greșit, însă un astfel de temei nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurenți.

Colegiul penal reține, că instanța de fond și de apel, judecând cauza și verificând probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-au dat o apreciere justă, potrivit art. 101 Cod de procedură penală, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunilor imputate, fiindu-le stabilite pedepse echitabile, ținându-se cont de prevederile legale.

Mai mult, instanța de recurs remarcă, că argumentele recurenților privind nevinovăția inculpaților au format obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel și, cărora, instanța le-a dat o motivare argumentată și expusă în prezenta decizie la pct. 5, pe care instanța de recurs o însușește și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul, că verificând hotărârea atacată în raport și cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, în sensul că nu se identifică existența și a altor motive care, analizate din oficiu, să ducă la casarea hotărârii atacate.

În concluzie Colegiul penal conchide, că la examinarea cauzei de către instanța de apel au fost respectate prevederile legale prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar temeiurile invocate de către recurenți prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursurilor. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursurile urmează a fi declarate inadmisibile, ca fiind vădit neîntemeiate.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare, declarate de către inculpatul Tcaci Veaceslav, inculpatul Fuior Iurie, avocatul Zavorotnîi Victor în numele inculpatului Tcaci Veaceslav și de către avocatul Ciuru Igor în numele inculpatului Fuior Iurie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 martie 2017, în cauza penală privindu-i pe **Fuior Iurie XXXXX** și **Tcaci Veaceslav XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **25 august 2017**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda

Timofti Vladimir